

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Предмет і методи української політології як науки (2 год.)

Завдання курсу “Історії політичної думки України”. Основні етапи становлення і розвитку української політології. Українська національна ідея і загальнолюдські ідеали.

Тема 2. Владні взаємини та суспільно-політична думка Київської Русі (2 год.)

Владні відносини в Давньоруській державі. Стосунки та війни з Візантією, зв'язки з Римом. Суспільно-політична думка. Іларіон. “Слово про закон і благодать” – гімн духовній свободі людини. “Руська правда”. “Києво-Печерський патерик”. “Повість минулих літ”. В.Мономах “Повчання дітям”.

Морально-інтелектуальний потенціал Київської Русі, його оцінка.

Тема 3. Український гуманізм епохи Відродження (2 год.)

Специфіка українського Відродження. Юрій Котермак (Дрогобич). Станіслав Оріховський та його політико-філософський трактат “Напучення польському королеві Сигізмунду Августу”. Теорія досконалої держави.

Тема 4. Українські політичні та історичні погляди епохи Реформації (2 год.)

Реформація та національна ідея. Гострополемічне крило політичної думки (Іван Вишенський. Герасим і Мелетій Смотрицькі). Культурно-освітній напрям (Юрій Рогатинець. Стефан і Лаврентій Зизанії). Петро Могила та його європейська політична і культурницька орієнтація.

Тема 5. Українська політична думка в добу визвольних змагань XVII ст. (2 год.)

Козацько-гетьманська держава – унікальний феномен XVII ст. Політична доктрина гетьмана Богдана Хмельницького. Ідея шляхетської української республіки у складі федеративної держави Речі Посполитої (І.Виговський).

Вплив Хмельниччини на процес становлення української нації.

Тема 6. Українська політична думка періоду занепаду козацько-гетьманської держави (к. XVII – 60-80-ті рр. XVII ст.) (2 год.)

Політичні орієнтації укр. суспільства: егалітарна ідея (козацької демократичної республіки) та елітарна ідея (шляхетської республіки). Конституція Пилипа Орлика та її політичне значення. Концепція суспільства загального благоденства та освіченого монарха у творчості укр. провісників XVII ст. (Ф.Прокопович, С.Яворський, М.Козачинський,

Я.Козельський). Проблема людини в етико-гуманістичних поглядах І.Сковороди.

Тема 7-8. Розвиток української політичної думки протягом XIX ст. (дореволюційний етап) (4 год.)

Історичні передумови появи українського державознавства. Політичні концепції українських учених дореволюційної доби. М.Костомаров. Кирило-Мефодіївське товариство. М.Максимович, В.Антонович, М.Драгоманов, С.Подолинський.

Тема 9. Розвиток суспільно-політичних ідей на західноукраїнських землях (2 год.)

Пробудження галичан. Політико-правові погляди Остапа Терлецького. Ю.Бачинський. Напрямки еволюції суспільно-політичних поглядів І.Франка. Духовно-політичні заповіді Андрія Шептицького. “Християнин може і повинен бути патріотом”.

Тема 10-11. Українська політична думка доби національно-визвольних змагань перших десятиліть XIX ст. та міжвоєнної доби (4 год.)

Основні напрями розвитку української політичної думки міжвоєнної доби: народницький (М.Грушевський, Р.Лашенко, С.Шелухін), консервативний (В.Липинський, С.Тимошівський, В.Кучабський), національно-державницький (С.Дністрянський, С.Рудницький, В.Старосольський).

Українська політична думка часів революції 1917-1920 рр. (Універсали Центральної Ради, Конституція України, Законодавчі акти ЗУКР).

Тема 12-13. Теоретичні підходи до питань державотворення в західноукраїнському самостійницькому русі (4 год.)

Український націоналізм: різновиди течій, передумови виникнення. М.Сціборський, Є.Юнацький, Ю.Липа.

Науково-практичні дослідження теоретиків націоналістичного напрямку. М.Міхновський, Д.Донців, М.Сціборський, Є.Юнацький, І.Липа.

Тема 14. Українська політична думка 20-40-х років XX ст. (2 год.)

Націонал-комуністична утопія. О.Шумський. М.Хвильовий. М.Скрипник: Українська політична думка періоду формування тоталітаризму.